

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0325
Dok.: NIW40440

Besvarelse af spørgsmål nr. 98 af 28. november 2006 fra Folketingets Retsudvalg (alm. del).

Spørgsmål:

”Ministerens kommentarer udbedes til rapporten ICT and Privacy in Europe.”

Svar:

1. Spørgsmålet fra Folketingets Retsudvalg er vedlagt artiklen ”Ønskes: En ny privacy-politik – Hvem skal vogte over borgernes elektroniske privatliv?”, der er optrykt i Teknologirådets nyhedsbrev til Folketinget (nr. 231, november 2006).

Artiklen indeholder navnlig en præsentation af anbefalingerne i rapporten ”ICT and Privacy in Europe. Experiences from technology assessment of ICT and Privacy in seven different European Countries” fra organisationen EPTA, som Teknologirådet er medlem af.

Det fremgår af artiklen, at anbefalingerne i rapporten fra EPTA bl.a. vedrører temaer som overvågningssystemer, digital forvaltning, de nationale datatilsyns mandater og ressourcer, krav til IT-systemer, forskning i nye informations- og kommunikationsteknologier (IKT) mv.

En række af disse anbefalinger omhandler spørgsmål, der henhører under andre ministerier end Justitsministeriet. Det gælder f.eks. spørgsmål om krav til IT-systemer og forskning i nye informations- og kommunikationsteknologier (IKT), der hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Det, som er anført nedenfor under pkt. 2 og 3, omhandler på den baggrund anbefalinger, som vedrører Justitsministeriets område.

2.1. Det fremgår af artiklen, at en af anbefalingerne i rapporten fra EPTA er, at de nationale datatilsyns mandater skal styrkes, og at datatilsynenes ressourcer skal øges.

Teknologirådet har i artiklen bl.a. anført følgende herom:

” ...

I dansk sammenhæng må man på den baggrund vurdere, at den danske persondatalov i mange henseender er en god lov. Men Datatilsynet, som skal sikre, at loven bliver overholdt, har ikke de nødvendige ressourcer eller det rette mandat til at løfte ansvaret for en beskyttelse af borgernes elektroniske privatliv i bredere forstand. Datatilsynet skal kunne tage initiativ til vurdering af nye teknologiers eller anvendelses konsekvenser for borgernes elektroniske privatliv på egen hånd, tilsynet skal have ret og pligt til at udtale sig om disse konsekvenser og give forslag til at imødegå dem.

...”

Det fremgår endvidere af artiklen, at rapporten fra EPTA bl.a. foreslår, at de nationale datatilsyn bør have mulighed for at udstede bøder.

2.2. Justitsministeriet skal om Datatilsynets kompetence bemærke følgende:

Med persondataloven tilsigtes det at sikre et højt beskyttelsesniveau i forhold til den enkelte borger. Samtidig er formålet med loven at skabe en fleksibel ordning, som tager højde for en hensigtsmæssig udnyttelse af den stadig større mulighed for – på baggrund af den teknologiske udvikling – at behandle personoplysninger elektronisk.

Det følger af persondatalovens § 55, stk. 1, at Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling, der omfattes af persondataloven, idet Domstolsstyrelsen dog fører tilsyn med behandling af oplysninger, der foretages for domstolene. Datatilsynet påser af egen drift eller efter klage fra en registreret, at behandlingen finder sted i overensstemmelse med persondataloven og regler udstedt i medfør af loven.

Ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, som har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. persondatalovens § 57.

Datatilsynets virksomhed er i høj grad baseret på rådgivning til og vejledning af offentlige myndigheder, virksomheder og private. Tilsynet er i persondataloven imidlertid også tillagt en række beføjelser til at meddele forbud og påbud samt træffe bindende afgørelser mv., jf. reglerne herom i lovens §§ 59, 60 og 62.

Datatilsynet kan f.eks. i medfør af lovens § 59 påbyde en privat dataansvarlig at ophøre med en behandling, der ikke må finde sted efter persondataloven, og at berigtige, slette eller blokere bestemte oplysninger, som er omfattet af en sådan behandling. Tilsynet kan endvidere forbyde en privat dataansvarlig at anvende en nærmere angiven fremgangsmåde i forbindelse med behandlingen af oplysninger, hvis tilsynet finder, at den pågældende fremgangsmåde medfører en væsentlig risiko for, at der behandles oplysninger i strid med loven.

I forhold til offentlige myndigheder træffer Datatilsynet bindende afgørelser i de sager, der er opregnet i persondatalovens § 60, stk. 1, mens tilsynet i andre tilfælde afgiver udtalelser over for den dataansvarlige myndighed.

Datatilsynet kan af både offentlige myndigheder og private dataansvarlige kræve enhver oplysning, der er af betydning for dets virksomhed, herunder til afgørelse af, om et forhold falder ind under lovens bestemmelser. Datatilsynet har endvidere en række muligheder for at gennemføre inspektioner hos offentlige og private.

Hertil kommer, at overtrædelse af persondatalovens regler i vidt omfang er strafsanktioneret, ligesom undladelse af at efterkomme Datatilsynets afgørelser i en række tilfælde er strafbart, jf. nærmere herom lovens § 70.

Det er på den anførte baggrund Justitsministeriets opfattelse, at den kompetence, der tilkommer Datatilsynet efter persondataloven, er tilstrækkelig. Der kan i den forbindelse bl.a. peges på, at Datatilsynet som anført har mulighed for både at yde rådgivning til og vejledning af offentlige myndigheder, virksomheder og private og til at gribe ind over for behandlinger, der ikke gennemføres i overensstemmelse med persondataloven.

Særligt med hensyn til forslaget i rapporten fra EPTA om, at de nationale datatilsyn bør have mulighed for at udstede bøder bemærkes, at Datatilsynet efter persondataloven ikke har adgang til at udstede administrative bødeforelæg.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt Datatilsynet ved en lovændring bør tillægges kompetence til at udstede administrative bødeforelæg, bemærkes, at det er Justitsministeriets generelle opfattelse, at en særmyndighed kun bør gives en sådan kompetence, såfremt der foreligger et helt særligt behov for, at det er særmyndigheden og ikke politiet, der fremsætter bødekrevet, jf. nærmere herom Anne Louise Bormann m.fl., Loven – Om udarbejdelse af lovforslag, 2002, s. 61.

Justitsministeriet finder på det foreliggende grundlag ikke, at der foreligger et sådant helt særligt behov i forhold til Datatilsynets virksomhed. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til, at Datatilsynet kan indgive politianmeldelse mod den, der efter tilsynets opfattelse har overtrådt lovgivningen, hvorefter anklagemyndigheden efter endt efterforskning tager stilling til, om der er grundlag for at rejse en sag, og at Datatilsynet i nødvendigt omfang bistår politiet og anklagemyndigheden i dette arbejde.

2.3. Der kan om Datatilsynets ressourcer oplyses, at Justitsministeriet er meget opmærksom på, at samfundsudviklingen og den teknologiske udvikling har medført en øget arbejdsbyrde for Datatilsynet.

Det blev derfor allerede i 2004 besluttet at tilføre Datatilsynet yderligere ressourcer bl.a. til håndteringen af de opgaver, der for Datatilsynet var forbundet med kommunalreformen. Med finansloven for 2006 har regeringen efterfølgende sikret Datatilsynet en fortsat styrkelse, idet Datatilsynet har fået et generelt bevillingsløft på 1,5 mio. kr. årligt.

Det er Justitsministeriets vurdering, at Datatilsynet med dette bevillingsløft, der svarer til 10 pct. af tilsynets hidtidige bevillinger, er sikret gode rammer for at varetage de opgaver, som tilsynet står over for.

Justitsministeriet vil naturligvis fortsat løbende følge udviklingen og være opmærksom på, at Datatilsynet har de ressourcer, der skal til, for at tilsynet kan løfte sine opgaver.

3. Det fremgår herudover af artiklen, at rapporten fra EPTA indeholder en række anbefalinger om overvågningssystemer, herunder video-overvågning.

Det er efter Justitsministeriets opfattelse væsentligt at være løbende opmærksom på den principielle afvejning mellem på den ene side de sikkerhedsmæssige og kriminalpræventive hensyn og på den anden side hensynet til beskyttelse af privatlivets fred, som typisk gør sig gældende i forbindelse med overvejelser om brug af overvågningsteknologi.

Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til, at Justitsministeriet i oktober 2004 nedsatte et udvalg, der bl.a. fik til opgave at overveje, om der i videre omfang bør gives adgang til at foretage tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, og i givet fald hvilke rammer der bør gælde for en sådan udvidelse.

Udvalgets overvejelser og forslag til lovændringer er indeholdt i betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning.

Det kan oplyses, at Justitsministeriet som opfølgning på betænkningen er i færd med at udarbejde et lovforslag, der forventes fremsat for Folketinget inden for kortere tid.